

CASA DE MENJARS
LA PALMA

Antiga casa Llorenç

JOAQUIM SOLER

La més antiga i econòmica de
Sabadell.

Dispesers a tot estar des de
25 pessetes setmanals

Carrer de Bèlgica, 50-52

EL POBLE

ANY I

NÚM. 1

SABADELL, DIVENDRES 1 D'ABRIL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65

NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Albornoz

«... perquè no es tracta de
tenir una República que sigui
merament un rètol, una façana,
una etiqueta, sinó que es
tracta d'anar fent República
republicana.»

El nostre diari

Per fi, tots els que de molts anys trobàrem a mancar en la premsa local un diari republicà d'esquerra, podem veure avui satisfetes les nostres aspiracions. A Sabadell, una ciutat eminentment liberal i democràtica, d'una llarga tradició republicana, era comprensible que no hi existís un diari que fes el contrapès a la premsa de dreta i de semi-dreta que durant molts anys ha monopolitzat al seu albir la representació periodística de la ciutat. Cada setmanari republicà que apareixia, era ja un crit de protesta i una demanda d'auxili per arribar a la consecució d'aquest ideal màxim per bé que modest, de tenir un diari el qual fos l'expressió d'un sector importantíssim i el més rítmic dels, cal dir-ho amb orgull, de la nostra ciutat.

Tots els que es veien ferits en els seus sentiments o postergada la seva personalitat quan havien d'acudir a les columnes de la premsa de dreta, es feien aquesta pregunta: ¿No és possible la publicació d'un diari més airejat, sense tantes restriccions ni perjudicis? ¿Es que a Sabadell només pot existir una sola mena de premsa? Els que es queixaven així tenien raó, i amb una mica d'esforç s'ha procurat que aquesta raó es convertís en una cosa pràctica, en una realitat que serà permanent.

L'evolució política i les circumstàncies han fet possible el nostre diari. Però hi ha ajudat també el bloqueig constant que l'únic diari que a Sabadell ha tingut l'honor d'ésser el portaveu, durant molts anys, de l'opinió pública, ha fet totes les coses obertament liberals, tílment republicanes. La posició quívoca d'aquest diari, posició de entre que unes vegades, vacilant, s decantava a l'esquerra, altres a la dreta, on finalment, cerca refugi, ha accelerat la marxa dels esdeveniments periodístics locals, perquè, quasi coincidents, sinó en aparició en incubació, la premsa sabadellenca s'ha vist augmentada en els diaris més.

Ara quan es parlarà de l'opinió pública, hom no podrà totalitzar el mot. Dir opinió pública, des de certs llocs, era fer ús d'un voble clandestí, d'un sobrenom.

Ara hom podrà dirigir-se a l'esquerra o a la dreta. El joc democràtic, en la premsa local, queda naugurat. Han quedat delimitats els camps i les àrees de convivència, encara que, a EL POBLE li toca a part més feixuga dels possibles contres: tres contra un.

Però tot això és una part anecdòtica que el temps justificarà. El que precisa és que tots els republicans i els homes liberals de Sabadell compreguin que sense un diari d'esquerra, sense un diari declaradament republicà, era una vergonya que no podíem suportar sense resignació, sense sentir-ne l'ofensa. Per ara, i aquestes columnes ho manifesten prou clar, el buit ha estat omplert, la defeció reparada.

Pere SABATER

Declaració inicial

El diari que avui oferim a Sabadell no té de formular ara un programa, perquè, de fet, no en té cap; el seu serviment i la seva utilitat és en el seu futur que els trobarem, és en les seves pàgines engroguides pel pas del temps on es palesarà la raó i la necessitat de la seva existència. És indispensable, però, que EL POBLE faci una declaració que considerem fonamental, i és la que pretén ésser un diari fortament liberal en les seves apreciacions i ample abastador de tota llei d'ideologies a les quals es sotmet des d'ara en el que tinguin de generositat, de llibertat i de progrés.

EL POBLE és republicà i és esquerrà, tot prenent aquest darrer mot com a expressió oposada al que pugués representar estancament i governamentalisme, per a donar-li el sentit d'evolució i de transformació dels elements que la República tingui actualment sota el seu domini i de tots els que la conveniència pública i l'economia nacionals senyalin com a factors poderosos per a fer de la península un poble que, dintre la justícia, ha trobat el seu màxim enfortiment i la pau i la igualtat per a tothom.

EL POBLE, així mateix, vol que els seus més remarcables serveis sien esmerçats per Catalunya. Volem la nostra llibertat, i aquesta no ens doldria gens de gaudir-la mantenint una pacífica convivència amb la resta dels pobles d'Ibèria. Per laborar per aquesta llibertat, el nostre diari acollirà tot el que sigui cultura catalana, tot el que es faci pel desvetllament del nostre esperit, tot el que es produeixi per arribar a la recuperació de la nostra consciència nacional.

Hi ha, encara, un altre gran amor a fer moure els nostres estilets de combat, i aquest és Sabadell.

Sabadell, la ciutat feïnera, pacífica i democràtica de sempre, no ha tingut sinó parcialment òrgans d'opinió a la premsa i els qui fem EL POBLE pretenem que l'acusadíssim sentit de sana popularitat que tant sovint manifestà la ciutadania local es trobi reflectida en les seves pàgines. Es mercès a aquest produir-se col·lectiu que Sabadell ha dut a terme manifestacions i empreses que donaren una valoració d'exemple arreu i que conqueriren especials assenyalaments per la ciutat. A mantenir aquest crèdit volem esmerçar-nos, tot advertint que tant com no regatejarem l'elogi, tampoc, quan calgui, deixarem d'ésser severos en la censura.

EL POBLE, en fi, s'adreça a tots els ciutadans i demana l'eficàcia del seu ajut a fer que aquest diari que avui neix no sia un més a la ja massa llarga llista dels publicats, sinó que dintre l'ample ideari que informa la seva aparició es faci fort i eficaç per la personal prestació de tots. Ens proposem servir i no servir-nos, de tal manera que EL POBLE no serà sinó un full llançat a la ciutat perquè aquesta el reculli i en faci l'instrument del seu pensar i del seu sentir, la seva més noble arma de defensa i el receptor dels més fondos delits de tots.

La Música

CONCERT FRANCESC GABARRÓ

Encara que resulti una mica retrassat, no podem estar-nos, per tractar-se d'elements locals, de comentar el concert que darrerament ha donat a l'Acadèmia de Belles Arts el jove violoncelista Francesc Gabarró.

La presentació al públic d'aquest artista novell fou acollida sota els millors auguris puix que Gabarró

demonstrà posseir fortes qualitats per conrear el seu instrument predilecte, donant tothora la idea de no topar amb entrebancs tècnics per a la normal execució del programa, tan interessant com selecte, que va interpretar.

"Kol Nidrei", de Max Bruch. "El cigne", de Saint Saens i "La filadora", de Dunkler, foren les obres en les quals més reeixí En Gabarró. Al final del programa, obligat pels aplaudiments del públic, repetí un de les millors obres

i podem dir que la concurrència sortí tan satisfeta com sorpresa d'aquest jove artista que tantes possibilitats fa preveure, sobretot quan s'hagi endinçat més sensiblement en el sentit i expressió de les obres posades en execució.

Adolf Cabané hi actuà de pianista acompanyant i no podem dir sinó que la seva actuació fou perfectament ajustada, divent remarcant l'elegant seriositat d'execució que li és norma i que el qualifica d'excehent.—S.

NOTES

La premsa republicana local

Segons les nostres dades, Sabadell mai no ha tingut un diari republicà. No és, al capdavant, cap cosa estranya perquè en certs temps i fins en la desvinculació de l'esperit estretament de classe, de classe mitja, benestant, poruga, la premsa diària local ha respost sempre a un volgut caràcter independent i informatiu, fill d'un medi que necessitava òrgans d'expressió més a viat de coneixença recíproca entre els propis lectors que descobrir inquietuds o explorar en l'ànima ciutadana tot allò que avui li dona fesomia i personalitat.

El primer periòdic que a l'estadi de la premsa sabadellenca (encara verge d'actituds prudents, de paraules sàvies, de textos anàrquics o de sàtires cruels), aparegué, fou en 1871. El títol i la tendència, descobriren immediatament el Sabadell futur: es titulava "El Obreiro" i era republicà. Plausible fet històric que revela com el sentiment republicà de la ciutat, no es troba avui a la seva naixença.

En 1874, va aparèixer per primera vegada, el mot "federal" en la capçalera d'un periòdic: "El federal sabadellès", i el nom d'aquest concepte polític, gairebé ja no havia d'oblidar-se en les èpoques successives, car amb el nom de federal han sortit múltiples publicacions que mantingueren ben viva la tradició republicana de la ciutat.

Uns trentacinc periòdics republicans han aparegut en el transcurs d'una seixantena d'anys. Periòdics de combat, de lluita i de doctrina han estat manetes vegades la defensa heroica de l'esperit liberal i democràtic de Sabadell. Aquest esperit que un medi excessivament poruc abatia, flotava sempre però amb un vigor i amb una ardència que ningú no ha pogut disminuir.

El canvi de règim ha modificat sensiblement l'etapa de la premsa esquerrana de la ciutat. Els periòdics ja no constitueixen cap atracció de les masses. Els grans problemes i les qüestions vitals plantejades necessiten un òrgan diari d'expressió. Es l'era constructiva, el pas decisiu de consolidar la gran obra de la República que ha fet nèixer aquest diari envigorit per seixanta anys d'energies acumulades.

De les escoles

La "Gaceta" ha publicat ja el decret de creació definitiva de les cinc escoles de nois, una de noies i dues de pàrvuls, de la nostra ciutat.

L'Ajuntament, des del dia 30 de març, ha obert la matrícula gratuïta d'aquestes vuit escoles públiques de nova creació.